

Silvo Torkar

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, ZRC SAZU

Krajevni imeni *Dovje* in *Mojstrana*

Izvleček

Krajevno ime *Dovje* so jezikoslovci doslej skoraj brez izjeme razlagali kot odraz določne pridevniške oblike **Dolge (polje)* (< **d̥lgoje pol'e*), ker so spregledali veliko verjetnejšo možnost nastanka s flektivno derivacijo iz mestniške gorenjske narečne oblike *na Doujem* (< *na Dolgem*, 1689 *Nadougem*). Za krajevno ime *Mojstrana* je med jezikoslovci doslej veljala Bezlajeva razlaga, da gre verjetno za izpeljavo iz rekonstruiranega prevzetega apelativa **mojstra* 'jagoda ali borovnica', prim. furl. *majostre* 'isto' iz predroman. **magiustra*. Valvasorjev terenski podatek, da kraj leži ob istoimenskem potoku *Moisterna*, nam omogoča domnevo, da je krajevno ime nastalo s transonimizacijo iz vodnega, izpeljano pa je s svojilno pripono *-bna* po vsej verjetnosti iz staroslovenskega antroponima **Mojbstryjъ*, ne pa iz pravnozgodovinskega termina *moyster*, izpričanega v urbarju freisinškega loškega gospostva leta 1501 v pomenu *sodja* oz. *sodin*.

Place names *Dovje* and *Mojstrana*

The place name of *Dovje* has been hitherto almost exclusively explained by linguists as deriving from the definite adjectival form **Dolge (polje)* (< **d̥lgoje pol'e*). Such an approach, however, ignores a much more plausible alternative – that the name traces its origin to the inflected locative form *na Doujem* (< *na Dolgem*, 1689 *Nadougem*) from the regional dialect. The widely accepted explanation for the place name *Mojstrana* has been the one put forward by Bezlaj, namely that it is likely derived from a reconstructed borrowed appellative **mojstra* 'strawberry or blueberry', cf. *Friulian majostre* 'ditto' from the pre-Romance **magiustra*. The remark found in Valvasor that the place is located next to the eponymous stream of *Moisterna* allows for the conjecture that the place name was created by transonymisation from a hydronym by

means of the possessive suffix *-bna*. The Old Slovenian anthroponym **Mojbstryb* most likely served as the base, rather than the legal historical term *moyster*, attested in the urbarium of the Freising Prince-Bishopric estate of Škofja Loka from 1501, where it is used synonymously with *sodja* or *sodin*.

DOVJE

1.0

Mnenje, da so v slovenskih toponimih *Dobrépolje*, *Velésovo* in *Dôvje* ohranjeni odrazi določnih pridevnikov, se pojavlja v slovenski jezikoslovni literaturi od Škrabca (1881: 83, 1893: 156), Valjavca (1897: 154), Pintarja (1910: 740) do Ramovša (1924: 164), Bezlaja (1956: 139, 1965: 117), Šivic-Dular (1989: 240, 1998: 25, 2003: 8) in Snoja (1994: 58, 2009: 112). Eden redkih, ki Škrabčevi razlagi, po kateri je toponim *Dobrepolje* nastal po kontrakciji iz **Dobrojepolje*, »ni mogel povsem pritrditi«, je bil Nahtigal (1917: 183).

1.1

Müller (1996: 51) je povzel starejše razlage imena *Dobrépolje*,¹ v skladu s katerimi je to nastalo iz zveze določne oblike pridevnika *dobrojè* (po kontrakciji *dobrè*) ter samostalnika *poljè*. Snój (1994: 58) je sprva opozoril, da se je določna oblika pridevnika v praslovanščini glasila *dobròje*, kar bi dalo cirkumflektirani *e*, v resnici pa ima *Dobrépolje* akutirani *e*.² Kasneje se je korigiral in menil, da je bil sodeč po akutirani intonaciji *e*-ja prvotni naglas na končnici, torej **Dobrojè pol'e* (Snój 2009: 112). Vendar Skljarenko (1998: 298) v monografiji *Praslovska akcentologija določni prid.* **dobrèjè* uvršča v akcentsko paradigmo a_1 (tvorjenke iz oksitoniranih osnov),³ za sr. spol pa navaja naglas **dobrò-je*, mest. **dobrèjemь*, kar je v slovenščini po kontrakciji dalo **dobrò*, mest. **dobrèm*.

1.1.1

Čeprav se v virih od 18. stol. dalje in v slovenskih besedilih od konca 19. stol. dalje ime *Dobrepolje* začenja pojavljati tudi v množinski obliki, je Müller (1996: 51) s terenskimi poizvedbami ugotovil, da je danes živa le še edninska oblika *Dobru*

1 Ime *Dobrepolje* se ne nanaša na naselbino, pač pa na pokrajinsko ime za kraško polje v Suhi krajini, ki obsega 27 naselij, obenem pa je to tudi ime občine (Grandovec 1996: 12).

2 Že Ramovš (1923/24: 118) je menil, da »imamo v *Dobrépolje*, *Velésovo* akutirani *-é* (< *-ojè*)«.

3 Po moskovski naglasoslovni šoli je to akcentska paradigma b.

pule, iz *Dob'rga pula*. Srednjeveški historični zapisi tega imena (Kos 1975: 105–106, gl. tudi Spletni vir 1) segajo vse do leta 1220 in so vsi nemški (*Gütenvelt*), le eden je slovenski (1496 *Dobrapoglia*).⁴ Vir iz leta 1581 ima še *Dobropoglie* (Höfler 1982: 54), oblika z veznim *-e-* pa se prvič pojavi šele pri Valvasorju (1689 *Dobrepole*, *Dobre-pole*) in je potemtakem sekundarnega nastanka. Zelo verjetno je njeno povezovanje z določno obliko pridevnika v srednjem spolu zmotno, kar je razvidno tudi iz težav z razlago akutirane intonacije *e-*ja, pač pa jo je mogoče pojasniti kot rezultat flektivne derivacije (konverzije) iz mestniške oblike **v Dobrémpolju* oz. tožilnika smeri **v Dobrépolje*.⁵ Naglas v imenu *Dobrépolje* je očitno bil na drugem zlogu (**Dobrópolje*), kot je še izkazan v toponimu *Dorópolje* pod Bohorjem (1780 *Doropole*).⁶ Ime je torej nastalo kot sklop (*Dobrópolje*), nato pa se je po izvršeni konverziji, ko sta iz mestniške oblike (*v Dobrémpolju*) vzvratno nastala tožilnik *v Dobrépolje* in imenovalnik *Dobrépolje*, verjetno že v 17. stol. za določeno obdobje in v določenih okoljih preobrazilo v zloženko.

1.2

Krajevno ime *Velésovo* so še v 19. stol. zmotno izvajali iz imena slovanskega boga *Velesa*, dokler ga ni prepričljivo razložil Levstik (1882: 481), ki se je opiral na Valvasorjev zapis *Velesalo* in v nem. imenski obliki *Michelstetten* prepoznal dobesedni prevod iz slovenske zveze 'velo selo'. Ime *Velesovo* v vseh srednjeveških virih nastopa izključno v nemški obliki, prve slovenske oblike so izpričane šele l. 1599 in *Michelstetten vel Velessale*, 1600 *Velesselo* (Koblar 1894: 17), 1689 *Velesalo*, 1778 *Velesouu*.

Ramovš je *Velesovo* izvajal iz **velojè selo* (1923/24: 118) oz. **vel'èje selo* (1924: 6), Šivic-Dular iz **vel'èje selo* > **vel'èselo* (1990: 161) oz. **velbjè selo*/**velojè (?) selo* (1998: 25), Snoj (2009: 451) pa iz **Vel'èjè selò*.

Vendar je *Velesovo* tako kot *Dobrepolje* lažje razložiti s flektivno derivacijo oz. izravnavo iz stranskosklonskih oblik: **Veló seló*, mest. **v Velém selú*, nakar je iz mestniške oblike vzvratno nastal imenovalnik **Veléselo* in sklop **Veló seló* se je že konec 16. stol. preobrazil v zloženko **Veléselo*, kar je v gorenjskem narečnem razvoju dalo *Velésou*, knjižno *Velésovo*.

4 Glede na to, da je zapis del latinsko pisane listine iz oglejske pisarne (Koblar 1893: 19), je najverjetnejše branje **Dobropolje*.

5 O flektivni derivaciji v slovenski toponimiji gl. Bezlaj 1965: 117, Rospond 1970 in Torkar 2009.

6 Prim. tudi koroška toponima *Drobólje* ob Baškem jezeru, 1238–61 *Oberpuolach* (**Dobrópolje*, s sinkopo **Dobrólje*, kot ugotavlja že Kranzmayer 1958: 57, nato s premetom *Drobólje*) in izven dvojezičnega ozemlja *Dropole*, nem. *Tröpolach*, 1288 *Dobropoelach*, 1331 *Dropolach* (< **Dobropoljane*).

Na Koroškem obstaja krajevno ime *Vèsava* (mest. *na Vèsavi*) z rekonstruirano imensko varianto *Novo selo* pri Kotmari vasi. Izpričano je leta 1204 kot *Newozel* (Kranzmayer 1958: 164), narečna oblika *Vèsava* pa je očitno podobno kot pri *Velesovem* nastala prek mestnika *na Novémseli* iz sklopa **Novó selo*.

1.3

Podobno usodo je doživel toponim *Dôvje* z nemškimi zapisi *Lengenfeld* ipd. od 11. stol. dalje (Kos 1975: 118–119, gl. tudi Spletni vir 1), ki ga razlagajo kot odraz določnega pridevnika **Dьlgoje* (polje) vse od Škrabca (1887: 311) in Ramovša (1924: 164) pa do Čopa (1983: 66, 128), Šivic Dular (1989: 240, 2003: 8) in Snoja (2009: 120).

Vendar je *Dovje* veliko lažje razložiti s flektivno derivacijo oz. izravnavo iz stranskosklonskih oblik: **Dolgo*, rod. *Dovjega* (< **Dolgega*), mest. *na Dovjem* (< **na Dolgem*), s pozno narečno palatalizacijo *g > j*. Valvasor ima izpričano slovensko obliko *Nadougem* (Valvasor 1:121), medtem ko na Hacquetovem zemljevidu, priloženem k 3. knjigi njegove *Oryctographia Carniolica* (Hacquet 1784), za *Dovje* piše *Dougpole*.⁷ Zgodovinarja Koblar (1892: 43) in Rutar (1893: 76) sta, sledeč svoji jezikovni intuiciji, pisala imenovalniško obliko *Dolge* (*Dovje*).

Ramovš je seveda upošteval gorenjsko palatalizacijo *g > j*, vendar je tako kot vsi ostali menil, da je nastopila v domnevnem imenovalniku **Dolge*. Palatalizacija v stranskih sklonih se je, sodeč po Valvasorjevem zapisu, izvršila po letu 1689.

MOJSTRANA

2.0

Starejšo gospodarsko zgodovino kmečke vasi *Dôvje* in pretežno kajžarske vasi *Mójstrana* je strnjeno prikazal Blaznik (1955).⁸ Toda v urbarskih virih od leta

7 Oblika *Dovje* je izpričana v Metelkovem gradivu 1823 in pri Freyerju 1843.

8 Ozemlje obeh vasi je pridobil freisinški škof leta 1033. Leta 1160 so bile na *Dovjem* šele 4 hube, 1291 pa že 28. Leta 1501 omenja urbar poleg cerkvene še 31 celih hub in štiri polovične. Kot se da razbrati iz urbarja 1630 in katastra 1755, jih je ležalo 27 na *Dovjem*, 5 pa v *Mojstrani*. Polovične hube so bile na *Dovjem*. Glede na to, da izkazuje *Mojstrana* vedno le po pet gruntov, je po Blaznikovem mnenju očitno, da so bili s tistimi petimi hubami, za katere navaja urbar 1318, da so bile na novo ustanovljene 1317, prav tega leta postavljeni temelji kmečkemu delu naselja. Kot ugotavlja Blaznik, zasledimo v urbarju 1291 štiri praznike, ki so plačevali zemljiškemu gospodarstvu za razliko od ostalih podložnikov le v železu. Blaznik jih lokalizira v *Mojstrano*. Dajatev mojstranskih praznikov in pa rekonstrukcija kmetij po njegovem mnenju jasno kažeta, da mojstranski prazniki niso bili kmečki podložniki. V njih prepoznavna fužinarski element, ki se z železarstvom ni ukvarjal samo mimogrede (Blaznik 1955: 9). Skupaj so postavili topilnico, kopali in talili rudo ter prodajali železo (Blaznik 1973: 83, Gašperšič 1959: 5).

1291 in vse do leta 1630 se presenetljivo niti enkrat ne pojavi krajevno ime *Mojstrana*. Tudi listine, ki se nanašajo na zgodovino fužinarstva, omenjajo fužino v Mojstrani, nastalo leta 1571, le z imenom županije *Dovje*, nem. *Lengfeld* (Müllner 1909: 476). V listini iz leta 1593 se pri omembi fužine v Mojstrani ponovno navaja le *Längenfeld* (Müllner 1909: 384).

Doslej najstarejši znani listinski zapis imena *Mojstrana* je *Mostrana* iz leta 1616 (Müllner 1909: 160), nato pa *Moistrana* iz leta 1623 (Müllner 1909: 441). Kar zadeva urbarske vire, se naselbinsko ime *Mojstrana* prvič izrecno navaja šele v loškem urbarju freisinške posesti na Kranjskem iz leta 1630: *Mosträni, Mostrani* (ARS, AS 783, knjiga 18: fol. 290v, 296).⁹ Ime je nato izpričano v besedilu cerkvene vizitacije iz leta 1631: *capella lignea in Moistregna S. Clementis* (Höfler 2015: 40).¹⁰ Valvasor (1689 1: 122) nam posreduje dragocen podatek, ko pravi, da leži *Mojsterna* ob enakoimenskem potoku *Mojsterna* in ob Savi. V opisu meja gospostva Bled iz leta 1721 zasledimo zapis *Moistrana* (Sinobad 2005: 4). Na Florjančičevem zemljevidu Kranjske iz leta 1744 (Spletni vir 2) je isti kraj zapisan kot *Moisterna*, enako tudi na zemljevidu, priloženem k Hacquetovi knjigi *Oryctographia Carniolica* (Hacquet 1784).

V popisu prebivalstva leta 1754 najdemo že zapis *Mojstrana* (Gorenjske družine 2016: 97). Vsi poznejši viri navajajo to krajevno ime bodisi v zapisu *Moistrana* bodisi *Mojstrana* (Freyer 1843).

2.1

Po ljudski etimologiji, ki jo je zapisal že Müllner (1909: 435), je ime *Mojstrana* izpeljano iz poimenovanja laških kovaških *mojstrov* (maestri). Toda glede na to, da se v freisinškem loškem gospostvu, kamor sta spadala tudi Dovje in Mojstrana, termin *moister, moyster* leta 1501 pojavlja v pomenu *sodja oz. sodin* (Blaznik 1963: 64–65), bi lahko postavili tudi domnevo, da je vas, katere prihodki so pripadali *mojstru*, po njem prejela ime *Mojstrna*. Ime bi bilo v tem primeru izpeljano s pripadnostno pripono *-bn-*. Z enako motivacijo so namreč iz termina *sodin* nastale številne *Sadinje vasi*. *Sodin* je bil ‘uradnik, služabnik zemljiškega gospoda s sodno pravico nad podložniki glede malih stvari, ki je imel od vasi prihodke ali je v vasi živel’ (Müller 2007: 417).

9 Zapis imena je v mestniški obliki.

10 Cerkev sv. Klementa v Mojstrani je bila ob vizitaciji 1631 še lesena in jo je dal škof nemudoma podreti, 1640 je bila že zidana (Höfler 2015: 40).

2.2

Vendar je Bezljaj v vseh svojih objavah, začeniši z letom 1955, naposled pa tudi v etimološkem slovarju (Bezljaj 1982: 192), povezoval naselbinsko ime *Mojstrana* z gorskim imenom *Mojstrovka* in za obe imeni izrekel domnevo, da je njuna osnova »verjetno primarno **mojъsta* ‘jagoda’, prim. furl. *majostra* ‘jagoda, borovnica’«. ¹¹ Bezlajjevo razlago za *Mojstrovko* in *Mojstrano* sta sprejela tako Čop (2002: 95, 2007: 121) kot Snoj (2009: 267). Čop (1983: 110) sicer navaja orn *Črnič vrh* (nad Hrušico) in mtn *Črniče vrh* ter *Črniče raven* v Mojstrani (iz dial. *črnica* ‘borovnica’), kar dokazuje, da so v zemljepisnih imenih na tem območju narečne *črnice* ohranjene.

2.3

Izrecna Valvasorjeva trditev, da leži *Moifsterna* ob enakoimenskem potoku *Moifsterna* in ob Savi, nedvomno sloni na podatkih s terena in ji smemo verjeti. Z veliko verjetnostjo lahko trdimo, da je naselbina prejela ime po vodi, ki teče skozi, torej s transnimizacijo. Dodatno potrditev Valvasorjeve navedbe najdemo pri Hacquetu (1784: 37), ki za ta potok navaja ime *Moiftranabach*. Ker je na priloženem zemljevidu potok imenovan *Bisterza*, kraj pa *Moisterna*, se zdi, da sta v tistem času še soobstajali obe imeni za potok: starejša *Mojstrana* in mlajša *Bistrica*. Ime *Bistrica* navajajo za ta potok tudi jožefinski vojaški opisi ok. leta 1780 in je po vsej verjetnosti le vzporedno ime vode, ki je naposled prevladalo, da je bila s tem odpravljena dvojnost poimenovanja potoka in vasi. Potem ko se je vodno ime *Mojstrana* preneslo na naselbino, nastalo leta 1317, je pogosto gorenjsko vodno ime *Bistrica*, nastalo iz apelativa *bistrica*, nadomestilo nekdanjo **Mojstrano*. Dejstvo, da se uporablja predložna zveza v *Mojstrani* in ne na *Mojstrani*, ni zadosten protidokaz, saj se uporablja tudi v *Idriji*, v *Soči*, v *Vipavi*, v *Sori*, v *Sorici*, v *Kokri*, v *Bistrici* (večkrat).

2.4

V luči ugotovitve, da je *Mojstrana* primarno vodno ime, je mogoče podati domnevo, da je to izpeljanka s pripono *-bn-* iz slovanskega (staroslovenskega) atn **Mojъstryjъ*, torej **Mojъstryjъna* (*voda*), s kasnejšim preosmišljenjem drugega dela

11 *Mojstrana* je po njegovem mnenju predslovanski relikt s predslovanskim sufiksom *-ana*. »Glasoslovno lahko oboje (tj. *Mojstrano* in *Mojstrovko*, op. S.T.) brez težave izvajamo iz predromanskega rastlinskega imena **magiustra*, furlansko v dolini Bele *majostre* ‘borovnica’« (Bezljaj 1955: 77). Kasneje je svojo razlago dopolnil s trditvijo, da je bila slovenska oblika za prevzeto besedo za borovnico **mostra*, pozneje z *-j-* kakor pri *ojster* (Bezljaj 1969: 27).

imena v *-strana*. Podobno preosmišljenje je – resda samo v 19. stol. – izpričano pri krajevnem imenu *Negastrn* (1826 *Negastran*, 1843 *Njegostran*), ki ga izvajamo iz **Něgostryjъnъ vьrhъ* (Torkar 2012: 697). V tpn *Mojstrana* in *Negastrn* oz. ustreznih atn **Mojъstryjъ* in **Něgostryjъ* je vsebovan samostalničnik **stryjъ* 'stric', enako kot v tpn *Celestrina* v Slovenskih goricah in mtn *Želestrn* na Krku (<**Želestryjъ*, Torkar 2012: 698), srbskih tpn *Časterna*, *Častren* in *Častrno* (iz **Ča-stryjъ*, Loma 1997: 9), v čeških toponimih *Častrov* in *Častrovice* in v polabskoslovanskem toponimu *Zastrow* (Jan Svoboda v: Profous 1960: 147). Samostalničnik **stryjъ* se pojavlja še v več drugih slovanskih, zlasti staropoljskih antroponimih: **Bezstryjъ*, **Dal'estryjъ*, **Domastryjъ*, **Lelistryjъ*, **Malostryjъ*, **Milostryjъ*, **Sulistryjъ*, **Želistryjъ* (Malec 1971: 116). Preosmišljenje drugega dela imena **Mojъstryjъna*, zaradi katerega je nastala *-strana* namesto pričakovanega *-strina* kakor v imenu *Celestrina*, je bilo mogoče zaradi naglasa na prvem zlogu. Zapisi *Moisterna* 1689, 1744 in 1784 najverjetneje odražajo občasno preosmišljenje antroponimske podstave **Mojъstryjъ* v *mojster*, mogoče pa je bilo zaradi vokalne redukcije, ki je v tistem času bila v polnem teku. Zapis *Moistregna* iz leta 1631, ki ga beremo kot **Mojstrinja*, odstopa od vseh drugih, vendar tudi kaže na preosmišljenje v *mojster*. Dejstvo, da imamo na voljo historične zapise iz dokaj poznega časa, sicer otežuje rekonstrukcijo, vendar nam primerjalno slovansko gradivo pomaga razjasniti tako antroponimsko podstavo kot tudi imenoslovni vzorec, po katerem je ime *Mojstrana* tvorjeno.

2.4.1

V slovanskem antroponimikonu so izpričani številni zloženi atn, ki vsebujejo svojilne zaimke *moj*, *svoj*, *naš* ter osebne zaimke v stranskih sklonih *sebi*, *tebi*, *nam* (Svoboda 1964, Malec 1971, Rymut 1993). Zaimek *moj* izpričujejo stčeš., stpolj., srh. in stsln. atn *Mojmir*, stčeš., stpolj., srh., stsln. in strus. atn *Mojslav* (prim. tudi pokrajinsko ime *Moslavina* na Hrvaškem), slovaški atn *Mojtech* (prim. tudi priimek *Majtán* ter tpn *Mojcihov* in *Motešice*, Majtán 2008: 160), stčeš. **Mojžir* (prim. tpn *Mojžir*), stsln. *Mojgoj* (Kronsteiner 1975: 52, prim. tudi priimek *Moge* in tpn *Migojnice*, Torkar 2010: 130), maked. *Mojsin*.¹² Majtán (2008: 160) navaja še srbohrvaški imeni *Mojčed* in *Mojmil*, sklicujoč se na Bosanca (1984: 332).

Zaimek *svoj* je izpričan v stsln. atn *Svojdrag*, stčeš. *Svojbog*, *Svojmir*, *Svojslav*, **Svojžir* (prim. tpn *Svořiš*), stpolj. *Swoslaw*, zaimek *tvoj* v stsln. atn **Tvojmir* (prim. tpn *Tmara vas*, 1175 *Thuomersdorf*), zaimek *naš* pa v stsln. *Našemysl* (Kronsteiner 1975: 53) in stčeš. *Našomir* (Svoboda 1964: 95).

12 Ivanova (2006: 302) dopušča dve razlagi: a) < *moj sin* ali *Mojo* in *sin*, enako kot *Bogdasin*, *Vitosin*, *Lukasin*, *Ivasin* b) < *Mojs(e) + -in*, medtem ko Stankovska (1992: 193) isto ime razlaga le kot izpeljanko iz *Mojs(o) + -in*, pri čemer je *Mojs* oz. *Mojs*o hpk od *Mojs*ej 'Mojses'.

Zaimek *sebi* je vsebovan v stsln. atn *Sebebor* (prim. tudi tpn *Sebeborci*), *Sebemir* (prim. tudi tpn *Sneberje*), *Sebedrag* in *Sedrag* (prim. tudi tpn *Sedraž*, *Sodraževa*), *Sebegoj* in *Segoj* (prim. tudi tpn *Segonje*), **Sebeteh* (prim. tpn *Sebetih*), v stpolj. atn *Sobierad*, *Sobiesław*, *Sobiemysl*, *Sobiesąd*, stčeš. *Soběslav*, *Soběbor*, *Soběhrad* (Torkar 2010: 170, Svoboda 1964: 85).

Zaimek *tebi* je izpričan v slovaškem atn **Tebeslav* (prim. tpn *Cibislavka*, Majtán 2008: 160), zaimek *nam* pa zasledimo v stsln. *Namdrag* (Kronsteiner 1975: 53), stčeš. *Namgost* in stslš. *Namslav* (Majtán 2008: 160).

2.5

Številna slovanska in staroslovenska osebna imena so za vselej izginila, ker niso bila zabeležena v listinah, nemalo pa se jih je ohranilo v priimkih in zemljepisnih imenih. Eno takšnih je **Mojьstryjь*, ki je po vsej verjetnosti dal ime najprej potoku, nato pa kraju *Mojstrana*.

KRAJŠAVE

atn – antroponim, antroponimski -a –o	rod. – roditelj
dial. – dialektno	srh. – srbohrvaško
furl. – furlansko	stčeš. – staročeško
hpk – hipokoristik	stpolj. – staropoljsko
mest. – mestnik	strus. – starorusko
mtn – mikrotoponim	stsln. – staroslovensko
nem. – nemško	stslš. – staroslovaško
ok. – okoli	tpn – toponim
orn – oronim	

VIRI IN LITERATURA:

ARS, AS 783, knjiga 18, Urbar gospodstva Škofja Loka 1630.

BEZLAJ, France, 1955: Zanimivosti iz toponomastike. *Pogovori o jeziku in slovstvu*. Predavanja na zborovanju slovenskih slavistov v Mariboru od 26. junija do 1. julija 1954. Maribor: Obzorja. 66–81. [ponatis v: Metka Furlan (ur.), 2003, *Zbrani jezikoslovni spisi I*. Ljubljana: Založba ZRC. 50–64.]

BEZLAJ, France, 1956–61: *Slovenska vodna imena I-II* (Dela 2. razr. SAZU 9). Ljubljana: SAZU.

BEZLAJ, France, 1965: Slovenski imenotvorni proces. *Jezik in slovstvo* 10/4–5. 113–118. [ponatis v: Metka Furlan (ur.), 2003, *Zbrani jezikoslovni spisi I*. Ljubljana: Založba ZRC. 289–294.]

- BEZLAJ, France, 1969: Das vorslawische Substrat im Slowenischen. *Alpes Orientales* V. 19–35. [ponatis v: Metka Furlan (ur.), 2003, *Zbrani jezikoslovni spisi I*. Ljubljana: Založba ZRC. 388–403.]
- BEZLAJ, France, 1982: *Etimološki slovar slovenskega jezika*, Druga knjiga, K–O, Ljubljana: Mladinska knjiga.
- BLAZNIK, Pavle, 1955: Freisinška županija Dovje. *Zgodovinski časopis* 9/1–4. 7–25.
- BLAZNIK, Pavle, 1963: *Urbarji Freisinške škofije* (Srednjeveški urbarji za Slovenijo IV). Ljubljana: SAZU.
- BLAZNIK, Pavle, 1973: *Škofja Loka in loško gospostvo*. Škofja Loka: Muzejsko društvo Škofja Loka.
- BOSANAC, Milan, 1984: *Prosvjetin imenoslov*. Zagreb: Prosvjeta.
- ČOP, Dušan, 1983: *Imenoslovje zgornjesavskih dolin*. Disertacija. Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (rokopis).
- ČOP, Dušan, 2002: Gorska, terenska (ledinska) in vodna imena v Sloveniji. *Jezikoslovni zapiski* 8/2. 93–108.
- ČOP, Dušan, 2007: Imenoslovje in etimologija imen. *Jezikoslovni zapiski* 13/1–2. 117–125.
- FREYER, Heinrich, 1843: *Special-Karte des Herzogthums Krain*. Ljubljana: Verlag der Kunsthandlung H.F. Müller. Tudi Spletni vir 3.
- GAŠPERŠIČ, Jože, 1959: Gorenjsko železarstvo v XIV. in XV. stoletju. *Kronika* 7/1. 5–10.
- GORENJSKE DRUŽINE, 2016: *Gorenjske družine v 18. stoletju*. Celje: Celjska Mohorjeva družba, Ljubljana: Slovenska matica, Ljubljana: Inštitut Karantanija.
- GRANDOVEC, Ivan, 1996: Naravne zemljepisne značilnosti suhega kraškega polja Dobropolje. *Naši kraji in ljudje. Dobropoljsko-struški zbornik 1996*. Dobropolje: Občina Dobropolje. 11–25.
- HACQUET, Balthasar, 1784: *Oryctographia Carniolica, Dritter Theil*. Leipzig: Johann Gottlob Immanuel Breitkopf (zemljevid Mappa Nationis Slavicae je na dLibu-priključen 1. delu, Leipzig 1778).
- HÖFLER, Janez, 1982: *Trije popisi cerkva in kapel na Kranjskem in slovenskem Štajerskem s konca 16. stoletja*. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU.
- HÖFLER, Janez, 2015: *Gradivo za historično topografijo predjožefinskih župnij na Slovenskem: Kranjska*. 1. izd. Ljubljana: Viharnik, 2015. Tudi na spletu.
- IVANOVA, Olga, 2006: Иванова, Олга, *Македонски антропономастикон (XV-XVI век)*. Скопје: Олга Иванова.
- KOBLAR, Anton, 1892: Drobtinice iz furlanskih arhivov. *Izvestja Muzejskega društva za Kranjsko* 2. 30–92.
- KOBLAR, Anton, 1893: Drobtinice iz furlanskih arhivov. *Izvestja Muzejskega društva za Kranjsko* 3/1. 16–27.
- KOBLAR, Anton, 1894: Drobtinice iz furlanskih arhivov. *Izvestja Muzejskega društva za Kranjsko* 4/1. 13–30.
- KOS, Milko, 1975: *Gradivo za historično topografijo Slovenije (za Kranjsko do leta 1500)* 1–3. Ljubljana: SAZU.
- KRANZMAYER, Eberhard, 1956–58: *Ortsnamenbuch von Kärnten I–II*. Klagenfurt: Verlag des Geschichtsvereines für Kärnten.

- KRONSTEINER, Otto, 1975: *Die alpenlawischen Personennamen*. Wien: Österreichische Gesellschaft für Namenforschung.
- LEVSTIK, Fran, 1882: Velésalo, substant. n., a ne Velésovo, adj. poss. n., *Ljubljanski zvon* 2/ 8. 480–483.
- LOMA, Aleksandar, 1997: Лома, Александар, Српскохрватска географска имена на -ина, мн. -ине. *Ономатолошки прилози* 13. 1–17.
- MAJTÁN, Milan, 2008: Slovansko-slovenské osobné meno *Mojtech*. M. Majtán i T. Laliková (ur.): *Z histórie lexiky staršej slovenčiny*. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SA. 160–164.
- MALEC, Maria, 1971: *Budowa morfologiczna staropolskich złożonych imion osobowych*. Wrocław: Zakład Narodowy im Osolińskich.
- METELKOVO GRADIVO 1823: *Seznami krajevnih imen na Gorenjskem, Dolenjskem in v Beljaškem okrožju Koroške v nemščini in slovenščini, pripravljene za F. Metelka leta 1823*. Rokopisna zbirka NUK, MS 416.
- MÜLLER, Jakob, 2007: Toponimi šmarske župnije. *Šmarska knjiga. Jubilejna monografija ob 500-letnici šolstva v Šmarju*. Šmarje – Sap: Kulturno-raziskovalno društvo Turenček. 393–428.
- MÜLLER, Jakob, 1996: Imena dobrepoljskih vasi v času, prostoru in jeziku. *Naši kraji in ljudje. Dobrepoljsko-struški zbornik 1996*. Dobrepolje: Občina Dobrepolje. 47–80.
- MÜLLNER, Alfons, 1909: *Geschichte des Eisens in Inner-Österreich von der Urzeit bis zum Anfange des 19. Jahrhunderts: Abt. 1, Krain, Görz und Istrien*. Dunaj in Leipzig: Verlag von Halm und Goldmann.
- NAHTIGAL, Rajko, 1917: Doberdò – Doberdob (Imenoslovno-dijalektološka študija). *Carniola* 8/3–4. 160–191.
- PINTAR, Luka, 1910: Črtice o krajnih imenih. *Ljubljanski zvon* 30/12. 736–741.
- PROFOUS, Antonín, 1960: *Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny: Díl V*. Praha: Česká akademie věd a umění.
- RAMOVŠ, Fran, 1923/24: P. Stanislav Škrabec: *Jezikoslovni spisi*, I. zvezek, Ljubljana: Leonova družba, 1916–19. *Slavia* II. 205–231. [ponatis v: Jože Toporišič (ur.), 1997, *Zbrano delo*. Druga knjiga. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti. 587–595.]
- RAMOVŠ, Fran, 1924: *Historična gramatika slovenskega jezika*. II. Konzonantizem. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
- ROSPOND, Stanisław, 1970: O derywacji fleksyjnej w nazewnictwie miejscowym słoweńskim. *Onomastica jugoslavica* 2. 30–63.
- RUTAR, Simon, 1893: Poročila iz Italije. *Izvestja Muzejskega društva za Kranjsko* 3/2. 75–77.
- RYMUT, Kazimierz, 1993: Zasób leksemów w prasłowiańskich imionach złożonych. *Onomastica* (Kraków) 38. 5–19.
- SINOBAD, Jure, 2005: Opis meja gospostva Bled iz l. 1721, 1. del. *Linhartovi listi* 4/13. 2–4. Tudi na spletu <http://www.rad.sik.si/wp-content/uploads/2014/04/linhartovi13.pdf>.
- SKLJARENKO, Vitalij G., 1998: Скляренко, В.Г., *Праслов'янська акцентологія*. Київ: Українська книга.
- SNOJ, Marko, 1994: K izvoru slovenskih toponimov na -polje. M. Babovič (ur.): *Osmajugoslovenska onomastička konferencija i drugi lingvistički skup »Boško-viževci dani«*. Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti.

- SNOJ, Marko, 2009: *Etimološki slovar slovenskih zemljepisnih imen*. Ljubljana: Modrijan, Založba ZRC.
- STANKOVSKA, Ljubica, 1992: Станковска, Љубица, *Речник на личните имиња кај Македонците*. Скопје: Љубица Станковска.
- SVOBODA, Jan, 1964: *Staročeská osobní jména a naše příjmení*. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd.
- ŠIVIC-DULAR, Alenka, 1989: Besedotvorne vrste slovenskih zemljepisnih imen na gradivu do leta 1500. *Obdobje srednjega veka v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete. 229–244.
- ŠIVIC-DULAR, Alenka, 1990: O ljudski etimologiji. *XXVI. seminar SJLK. Zbornik predavanj*. Ljubljana: Oddelek za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete. 155–171.
- ŠIVIC-DULAR, Alenka, 1998: Kontraksija v slovanskih jezikih. *Slavistična revija* 46/1–2. [5]–43.
- ŠIVIC-DULAR, Alenka, 2003: Razvoj pridevniških sklanjatev v kontekstu zgodovinskih in arealnih vidikov. *Jezikoslovni zapiski* 9/2. 7–28.
- ŠKRABEC, Stanislav, 1881: *Cvetje z vertov sv. Frančiška* II (8). [ponatis v: Jože Toporišič (ur.), 1994, *Jezikoslovna dela*: 1. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica. 83.]
- ŠKRABEC, Stanislav, 1887: *Cvetje z vertov sv. Frančiška* VII (5). [ponatis v: Jože Toporišič (ur.), 1994, *Jezikoslovna dela*: 1. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica. 311.]
- ŠKRABEC, Stanislav, 1893: *Cvetje z vertov sv. Frančiška* XIII (2). [ponatis v: Jože Toporišič (ur.), 1994, *Jezikoslovna dela*: 2. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica. 156.]
- TORKAR, Silvo, 2009: Flektivna derivacija v slovenskih krajevnih imenih (jezikovno-zgodovinski vidik). *Slavistična revija* 56–57/Trubarjeva številka. [411]–419.
- TORKAR, Silvo, 2010: *Tvorba slovenskih zemljepisnih imen iz slovanskih antroponimov: identifikacija, rekonstrukcija in standardizacija*. Doktorska disertacija, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (rokopis).
- TORKAR, Silvo, 2012: Razpoznavanje slovenskih zemljepisnih imen. *Slavistična revija* 60/4. 693–707.
- VALJAVEC, Matija, 1897: Glavne točke o naglasu književne slovenštine. *Rad JAZU*, knj. CXXXII. 116–213.
- VALVASOR, Johann Weikhard von, 1689: *Die Ehre dess Hertzogthums Crain* I–IV. Laybach.

Spletni vir 1: <https://topografija.zrc-sazu.si/>

Spletni vir 2: <https://www.dlib.si/results/?query=%27source%3dzemljevidi%27&pageSize=25&fyear=1744>

Spletni vir 3: <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:IMG-75IQMI4Y/?query=%27source%3dzemljevidi%27&pageSize=25&fyear=1843>